

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felölös szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32 — K
Félévre — — — — 16 — K
Negyedévre — — — 8 — K
Egy óra — — — — 270 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-u. 1., hová a hirdetések, előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők. Telefon 21.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl. Azonkívül az összes hirdetéses irodák. Megjelenik vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap d. u. 5 órakor.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 15. szám.

Péntek, január 19.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentései. —

Moldovában époszi csata folyik.

Az oláhországi döntő harcok. — Oroszország sorsdöntő órái. — A franciák német offenzívát várnak a nyugati fronton. — Az oroszok különbékét ajánlottak Bulgáriának és Törökországnak. — A német rémhajó. — A svájci mozgósítás. — Jenő főherceg a Mária Terézia-rend nagykeresztese.

Az oláhországi döntő harcok.
— A Szereth-vonalon époszi csata zajlik.

Budapest, jan. 19. Szófiából sürgönyzik:

Délmoldova elvesztésének lehetősége rémülettel tölti el az oroszokat és a románokat, azért összeszedték minden csapatjukat, mely ezen a harctéren összeszedhető volt és ezért bocsátkoznak egyidejűleg csatába az egész vonalon. Az utóbbi három-négy nap alatt szemmel látható volt az ellenség aggodalma a bekerítés veszedelemé miatt.

Szövetséges csapataink ollóként körül fogják az ellenséget és az egész Szereth-vonalon a Tarcha-hegytől a Pruth-torkolatáig époszi csata zajlik.

Az orosz óriás megfeszíti egész erejét, nehogy a központiak oldalba kaphassák. Ez a hatalmas olló, hol összezárul, hol kinyílik. A harcok nagy elkeseredéssel folynak. Az oroszok tartalékaikat főleg a Szereth, a Casinu és a Susita folyók felé vonták. A bátorságot az oroszoktól és románoktól nem lehet elvitatni.

Az ellenség kézzelfogható célja, hogy előnyomulásunkat a Tatros és Szereth felé feltartóztassa, továbbá hogy a kezdeményezést magához ragadja.

A délmoldovai harcok elérték tetőpontjukat, a döntés küszöbön áll, de a győzelem csak a miénk lehet.

Budapest, január 19. Az Echo de Paris katonai munkatársa kétségtelennek tartja, hogy a németek a mostani szélcsend után haladéktalanul új nagyarányu hadműveleteket fognak kezdeni. Szerinte az ellenség seregeinek ujracsoportosítása után Galactól keletre és északnyugatra valamint a Trótusnál fog támadni. Hindenburg terve, hogy az ellenséget a felső Szerethnél visszaverje és veszélyeztesse bukovinai állását. **Veszélyben van az orosz front.**

Oroszország sorsdöntő órái.

Budapest, jan. 19. Stockholmból sürgönyözik: A Dagligt Allehanda írja:

A román fronton beállott relativ nyugalom arra vall, hogy a központiak nagyarányu előkészületeket tesznek Galac elfoglalására s az orosz nyugati front megtámadására, ami Oroszországot előreláthatólag arra fogja kényszeríteni, hogy a Kárpátokban, Délbukovinában és valószínűleg még északabbra fekvő állásait feladja.

Jó forrásból közlik, hogy **Oroszország katonailag elveszett. Bizonyos, hogy Oroszország sorsdöntő óráknak néz elébe.**

A franciák német offenzívától tartanak nyugaton.

Budapest, jan. 19. Genfből sürgönyözik:

A Petite Parisien katonai szakértője Rousset ezredes valószínűnek tartja, hogy a németek nyugaton nagy offenzívára készülnek.

A németek hétfőn a Somme-fronton szárazföldi torpedókkal és gázokkal tápogatóztak s ugyanakkor az angol fronton is próbálkoztak.

Az oroszok különbékét ajánlottak Bulgáriának és Törökországnak.

Budapest, jan. 19. Rotterdamból sürgönyözik:

A moszkvai Utro Roszija jelenti, hogy az orosz kormány tudatta Bulgáriával, hogy hajlandó Bulgáriának Macedoniában és Dobrudzsákban területeket átengedni, **ha különbékét köt az entente-el. Bulgária azonban kereken visszautasította Oroszország ajánlatát.**

Oroszország állítólag **hasonló ajánlatot tett Törökországnak,** természetesen más rekompenciákkal.

A német rémhajó. — A buvárhajó harc.

Budapest, jan. 19. Londonból sürgönyözik: A Daily Chronicle írja:

Az Atlanti oceánon **egy német rémhajó működik,** anélkül, hogy a nyomára jutnánk. Eme német rémhajónak kikutatására és elpusztítására egészen más hadihajók szükségesek, mint a tenger-alattjáró naszádok elleni küzdelemre, vagyis nem lehet ellenbuvárhajókkal megakadályozni a német hajó garázdalkodását.

Budapest, jan. 19. Chrisztániából sürgönyözik:

A legutóbb sűrű egymásutánban elcsúszott hajók megtorpedozásai arra engednek következtetni, hogy **a németek a buvárhajó harcát most már kérielhetetlen elkeseredéssel fogják folytatni.**

A svájci mozgósítás.

Budapest, jan. 19. Bécsből sürgönyözik:

Itteni illetékes körök nem hiszik, hogy Svájc olyan helyzetbe jutna, hogy kitűnően felszerelt hadseregének tényleg akcióba kellene lépnie. Természetesen abban az esetben, ha az egyik hatalmi csoport Svájcot megtámadná, Svájc számíthat a másik hatalmi csoport támogatására.

A bajor trónörökös a katonai helyzetről.

Budapest, jan. 19. Berlinből sürgönyözik:

Mint a Localanzeiger jelenti, a bajor trónörökös a következőképpen nyilatkozott a katonai helyzetről:

Ha a harc a Somme-nál újból megkezdődne, akkor az angolok látni fogják, hogy a németek még erőteljesebb ellentállást tudnak kifejteni, mint azelőtt.

Jenő főherceg a Mária Terézia rend nagykeresztese.

Budapest, jan. 10. Bécsből sürgönyözik:

A király Jenő főherceghez kéziratot intézett, a melylyel a hadsereg érdekében kifejtett ténykedéséiért a Mária Terézia rend nagykeresztjét adományozta a főhercegnek.

A görög király emlékirata a hatalmakhoz.

Budapest, jan. 19. Genfből sürgönyözik: A Petite Parisien jelenti:

Konstantin görög király kimerítő emlékiratot készített, amelyben igazolja Görögország eddigi magatartását. A király az emlékiratot az összes hatalmaknak megküldi.

ifjúságunk katonás nevelése a háboru után.

— jan. 19.

Az ifjúság katonás nevelése, lökiképzése, mely az utolsó évtizedekben minden modern államban nagy lendületet kapott: a világhorú titáni küzdelmében, a komoly gyakorlatban fényesen beigazolta fontos szükségességét. Harctéri tapasztalatokból tudjuk, hogy valamely csapat harci értékét mennyire emeli, ha soraiban vannak olyanok, kik a fegyver kezelését, a katonai nehéz munkáját már a esőndes békeidőből ösmerik.

Szinte állítani lehet, hogy az a hadviselő fél van előnyben, amelynek a polgári életből nagyobb számu katonailag kiképzett harcosa van. Mennyivel erősebb az önbizalma, az erkölcsi bátorsága annak, ki a puskát a háboru véres munkájában mint régi pajtását kezeli, tudva, hogy jól célzott lövései halált jelentenek, mely elől nem térhet ki bármely rettetes ellenfél sem.

Az ifjúság katonás nevelése a győzelem tényezőit mozdítja elő: a biztos, jó lövést és az emelkedettebb erkölcsi erőt, értéket. E két-től függ a siker és egyik hiánya már fél veszteséget jelent, amelyet semmi erő ki nem egyenlíthet. Ily módon meg tudjuk érteni a honvédelem, a nemzeti véderő szempontjából mennyire kívánatos ama törekvés, hogy minden ujone bevonulásakor a katonai alapismerteket már birja. Ennek — a már említett előnyökön kívül — következménye volna, hogy a tényleges szolgálati idő rövidebbre lenne szabható, amellel a kiképzés felette magasabb fokot érhetne el.

A katonás nevelés ügyét mindenféle a leghazafiasabb lelkesedéssel karolták föl. A háboru után biztosan még fokozottabb igyekvéssel, nagyobb gyakorlati tapasztalatokkal végzik e szent feladatot.

Szerény nézetem szerint azonban szükséges lenne a véderő-törvények keretében a polgári ifjúság katonás kiképzését, nevelését kötelezővé tenni. Jól tudjuk, hogy míg némely vidéken a hivatottak kitarító buzgalma folytán e mozgalom mindjobban halad előre és szaporítja az ép testű és lelki katonásan nevelt ifjak számát, addig másutt az egész ügy a feledés, közönyösség mélyébe bukott. Ezt a statisztika legjobban bizonyítja. Ennek mi a káros következménye: lesznek hadkiegészítési területek, hol tömeges számban vannak polgárilag már katonának képzett ujoneok, míg némely területen alig egy-kettő. A szándékolt célnak természetesen ez nem felelhet meg egészen.

Midőn ismétlem, hogy érthető okokból a katonás nevelést törvényileg kötelezővé kellene tenni, annak végrehajtásánál az anyagot három csoportra vélem osztani, miáltal a kiképzés állana:

1. legénységi,
2. altiszti és
3. tiszti kiképzésből.

Legénységi kiképzés alá vonandók lennének a 15—20 éves földművelés és más hasonló munkákkal foglalkozó egyszerű ifjak. E kiképzés célja — a viszonyoknak megfelelően megállapított időben — a közkatonára vonatkozó legfontosabb ismeretek elsajátítása.

Az altiszti kiképzés alá tartoznának 15—20 éves korig: az értelmesebb iparos-tanonok, egy-négy (vagy több) középosztályt végzett ifjak, kik tovább nem tanulnak, illetve kiknek önkéntességre nincsen jogigényük. Ezeknél a

közkatona ismereteinek elsajátítása mellett az altiszti sarjadék nevelésére és kiképzésére volna a főszű fektendő.

Végül a tiszti katonás nevelést a felsőbb iskolákat (akadémiát vagy egyetemet) végzők, az első felsőbb osztálytól kezdve. A kiképzés célja volna a tartalékos tiszti kiképzés megkönnyítése, melynél fogva ezek katonai használhatósága — az eddighez képest — sokkal magasabb nivóra lenne emelhető, amire pedig nagy szükségünk van.

A vázlatosan felvetett eszme (a részleteket elsőnek mellőztem) talán egy kicsit ideálisnak és keresztülvihetetlennek tünik fel, — minden körülmények között azonban hozzájárulna ahhoz, hogy ezeréves dicső nemzetünket még erősebbé tegye.

Örülnék — a nemes ügy érdekében — ha kis dolgozatom másokat hozzászólásra hívna föl.

Bodó János

HIREK.

— **Hivatalos jelentések január hó 18-ikáról.**
A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harctéri eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti harctér:

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: Dobrudzsában orosz tüzéség lötte Tulcsát és Isaceát.

József főherceg vezérezredes hadseregarcvonala: A Putna- és Susita-völgy között egy kis vállalkozás teljes sikerrel járt. Egy tiszte és 230 főnyi legénységet és egy gépfegyvert szállítottunk be. Az Ojtozi-uttól délre tüzéségünk és gépfegyvertüzelésünkben erős orosz támadások összeomlottak.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harc- vonala: Volhyniában fokozott ellenséges tüzéségi tevékenység.

Olasz harctér:

A Karszt-fensikón és Vippach-völgyben tegnap is erősebb tüzéségi tűz volt.

Délkeleti harctér:

A helyzet változatlan.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Loosnál egy angol robbantást rövid harc követett, mely alkalommal előrenyomult ellenséget elkeseredett közelharcban gyorsan visszavetettünk. Január 12-ről 13-ára virradó éjjel a Serre melletti harcok után az előállásnak azokat a részeit, melyeket megtartottunk tervszerűen és ellenségtől meg nem zavarva kiürítettük. Ez időtől fogva az ellenség az elhagyott üres árkokat erős tűz alatt tartotta. Tegnap azonban megtörtént az angolok vak támadása, melyet vártunk s amely a támadónak súlyos veszteséget okozott.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadcsoportja: Sok szakaszon tiszta időjárás mellett jelentékenyen feleledt a kölcsönös tüzéségi tevékenység. Krasznitól északra orosz rohamcsapatok tiszteres tulerővel benyomultak egy előretolt tábori őrsi állásba, amely azonban újra birtokunkba került. Más helyeken visszavertünk portyázó különítményeket és járőröket.

József főherceg vezérezredes harc- vonala: Mialatt az Ojtozi-uttól délre nagy orosz erők támadása tüzéségi és gépfegyver tüzünkben összeomlott, a Susita- és Putna-völgy között sikerült nekünk meglepő előretöréssel az ellenség állásából egy tiszte és 230 főnyi legénységet és egy gépfegyvert beszállítanunk.

Mackensen vezértábornagy hadseregarcvonala: Dobrudzsában néhány napja az orosz tüzéség lövi Tulcsát és Isaceát. Számos lakos — főleg asszonyok és gyermekek — meghalt.

Macedon arcvonala:

Szörványosan, csekély tüzéségi tevékenység. — Ludendorff.

— **Katonai kitüntetések.** A király megparancsolta, hogy Ferenczy Gyula és Erbits Gyula 12. gy. ezredbeli tart. hadnagyoknak az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásukért, Scholtz Ernő 12. gy. ezr. tartalékos hadnagynak pedig az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásáért és kitünő szolgálataért a legfelső dicső elismerés újólag tudtul adassék.

— **A görög keletiek Vízkeresztje.** A görög keleti vallásnak ma ünnepelték a szokásos díszszel Vízkereszt ünnepét, amely alkalmából a görög keleti templomban ünnepi istentiszteletek voltak a hagyományos szertartásokkal.

— **Adomány.** Risztics György ujévi üdvözlétek megváltása címén 20 koronát küldött a vak katonáknak lapunk utján.

— **A 18 éves népfőkelők összeírása.** A városi katonai ügyosztály felhívja az összes Nagybecskerekén tartózkodó 1899. évben született ifjakat, hogy holnap, január 20-ikán reggel 8 órakor a városi főjegyzői hivatalban összeírás végett jelentkezzenek.

A jelentkezés alkalmával a népfőkelésre kötelezettnek netán birtokában levő munkakönyv vagy más, a személyi adatokat feltüntető okmány, illetőleg népfőkelési igazolványi könyv vagy lap, igazolásul felmutatandó.

Az összeírásnál mindenkinek, aki a fent megjelölt évben született, (tehát nyilvánvalóan alkalmatlanoknak, eskórosoknak, katonai vagy honvéd felülvizsgálaton elbocsátott összes egyéneknek is) meg kell jelenniük. Az összeírásuk végett a fentiek szerint jelentkezésre utasított egyének összeírásuk után a később közzéteendő rendelkezéshez képest megjelölt helyen 1917. évi január 29-től február 10. terjedő időközben népfőkelési pótszemlére fognak behivatni és elővezettetni és ott alkalmasságukhoz képest osztályoztatni. Az alkalmasok bevonulásuk idejéről később nyerneket értesítést.

— **Havonkint egy nyolcad kiló kávé.** A Kávéközpont a kávé eladására nézve január 15-től kezdődőleg úgy intézkedett, hogy a kiskereskedő egy vevőnek egyszerre és havonkint legfeljebb 1/3 kilogramm kávé-t adhat el.

A nagykereskedők kávé-t kicsinyben nem árusíthatnak és csak olyan személyeknek és cégeknek adhatnak, akik további eladás céljából, vagy az ipari üzemekben való felhasználásra kapják. Utalványokkal hetenként legfeljebb egyszer legkisebb tételként 4 kilogramm, legnagyobb tételként 10 kilogramm szolgáltatható ki, míg ennél nagyobb mennyiség eladása csakis a Kávéközpont utalványa alapján történhetik. A nagykereskedők minden eladást kimutatásban a Kávéközpontnak bejelenteni tartoznak, még a 4 és 10 kilogrammos tételeket is. Aki ezen rendelkezéseket megszegi, annak a Kávéközpont újabb kávékészlet beszerzését nem engedélyezi.

— **A Homunkulus második része.** Holnap és holnapután ismét nagy szenzációja lesz a Városi Mozinak. Bemutatja a nagy világfilmmek a Homunkulusnak második részét, amely a lombik ember további csodálatos történetét folytatja a címszerepben a világhírű Olaf Föns-sel, akinek nagyszerű alakítását már az első részben is megcsodáltuk. Az előadás hatását emelni fogja a Városi Mozi újonnan szervezett zenekara, amely Bányai Aladár és Wehninger József kitünő vezetése alatt minden előadáson működik. A Homunkulus második része szombaton három előadásban 4, 6 és fél 9 órakor, vasárnap pedig négy előadásban 3, 5, 7 és 9 órakor kerül színre.

— **A fecsképusztító olaszok.** Már a háboru kezdete óta feltűnt mindenkinek, hogy vándormadaraink nagyon megfogytak; 1914 őszén elmentek melegebb éghajlat alá, de 1915 tavaszán már alig jöttek vissza. E sajtóságos jelenségnek, melyet természettudományi körökben már többször megvitattak, érdekes magyarázatát adja most gróf Ambrózy István egy kis füzetben, melynek ez a címe: „Kérelem a nőkhöz.” A füzetben madárvédelmi intézkedé-

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Szombaton, 1917 január 20-án három előadás: 4, 6 és fél 9 órakor; vasárnap, 21-én négy előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor, rendes helyárak mellett.

Homunkulus

A sorozat második képe. Tudományos fantázia. Egy újfajta élőlény története 4 részben.

Főszereplők: Homunkulus — Olaf Föns; Edgar Rodin, a famulus — Friedrich Kühne.

seket sürget a gróf, mert Olaszországban, melynek területén átvonulnak vándormadaraink, a háboru óta még barbárabb módon pusztítják a madarakat, mind eddig. Mikor megkezdik vonulásukat vándormadaraink rajai: mindenki vadásznak csap fel Itáliában, sőt nagy területeket behálóznak villamos árammal telt drótokkal és a megpihenni leszálló fecskék és egyéb apró vándormadarak ezreit ölik meg egy pillantás alatt. Ősszel és tavasszal az olasz népelelmezés egyik főanyaga a vándormadár. Az utolsó években nálunk azért hanyatlott rohamosan a gyümölcsstermelés, mert gyümölcsfáinkat rovarirtó madarak hiányában megeszi a féreg. Ambrózy grófnak az az ötlete, hogy Olaszországgal olyan békét kössünk, melynek egyik pontjában az olasz kormány kötelezi magát a madárintás megakadályozására.

— Királyi üdvözet a magyarságnak. A felsőes királyi pár tudvalevőleg sajátkezü üdvözlőiratral kedveskedik a magyarságnak a koronázás alkalmával. A honv. miniszterium Hadsegélyző Hivatala levelezőlapokon hozta forgalomba a királyi pár irásának facsimiljét. E levelezőlapok a koronázás napjának dátumától bélyegeztetnek. Vidékre készségesen eljuttatja a hivatal a levelezőlapok egy-egy példányát mindenkinek, aki az elesett hősök özvegyei és árvái alapja javára legalább egy koronát küld be a hivatal főpénztárának (képviselőház) az utalványszelvényen K. Ü. (királyi üdvözet) jelzéssel és pontos címmel. Budapestben a hivatal városszerte árusítja a levelezőlapokat.

— Királyunk imája gyűűk. Az Országos Hadsegélyző Bizottság igen izléses gyűűket hozott forgalomba felejthetetlen emlékü jó királyunk „A király imádkozik” című közismert képének dombornyomásával. A gyűűk, amelyek ezüstből készülnek és 2 koronáért rendelhetők meg a fent nevezett bizottságnál (V. Képviselőház) már eddig is tetemes összeggel gyarapították hadban elesett derék katonáink özvegyeinek és árváinak segélyalapját. A bizottság bizton reméli, hogy most, amidőn nemes királyunk eltávozott az élők sorából nagyközönségünk még melegebben karolja fel e vállalkozást, amivel nemesak a nemes célnak áldoz, de szép emléket szerez meg magának a fenkölt király aremésában is.

— Eltűntek kutatása az ellenséges fogolytáborokban. A „Katona-Nyomozó Jegyzék”, mely a Magyar Vörös-Kereszt Egylet budapesti Tudósítói Irodája vezetőknek: Bathány Lajos gróf és Hadik-Barkóczy Endre gróf kiadásában jelenik meg, már eddigi kutatásai során is jelentős eredményeket ért el. Sok olyan eltűnt katona sorsára derített világosságot, akinek személyét illetőleg a hivatalos nyomozás holt pontra jutott. A szerkesztőségnek legújabbán sikerült biztosítania a wieni Gemeinsames Zentralnachweisebureau útján, hogy a Katona-Nyomozó Jegyzék minden száma az ellenséges fogolytáborokba is eljusson s ezzel újabb lehetőséget nyitott arra, hogy kutatásai még több esetben és még eredményesebbek legyenek. A Katona-Nyomozó Jegyzéket B. Virágh Géza szerkeszti. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV. Váci-u. 38., I. em., ahol a Katona-Nyomozó Jegyzék közlési feltételei és minden egyéb felvilágosítás megtudható.

— Mindent a hadseregnek! A m. honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala kéri az áldozatkész magyar társadalmat, hogy a számára használhatatlan vagy nélkülözhető harisnyát, vagy esetleg gyapjú és vászonrongyokat minél nagyobb mennyiségben küldjön be Átvételi Különítményéhez (IV. Váci-utca 38. sz.) a harcúterén való felhasználás végett. A „Szeretetadóomány” jelzésű csomagok ingyen szállíthatnak.

— Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtszéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. n. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjjele” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után első vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. n. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

— Könyveket a harctérre! Küldjünk könyveket és folyóiratokat a harctérre. A könyveket és folyóiratokat a Torontál-megyei Közművelődési Egyesület készségegel továbbítja.

Az éhezettek éheztetése.

— Orosz vallomások. —

— jan. 19.

Az entente gögös jelszavai, hogy fegyveres erejük összemorzsol bennünket s kiéheztetéssel belénk fojtja az életet, egymásután üres henevésznek bizonyulnak. Mi több: minden fenyegetése visszazsall saját népeinek a fejére s a pusztulás, melyet számunkra eszelt ki, a vesztünkre szövetkezett országokban szinte napról-napra fokozódó arányokban dul. Ez korán sem a mi elfogult kitalálásunk, hanem maga a kérielhetetlen valóság, amelyet ellenségeink maguk vallanak be. Amint harcúteri jelentéseik minden szépítgetése mellett is kénytelenek beismerni szakadatlan vereségeiket, azonképen gazdasági kimerüléseket is saját vallomásaikkal igazolhatjuk. Sajtójuk panaszkodása végeláthatatlan; itt is, ott is áttör a cenzura minden szigorúságán s a legszándóbb képet rajzolja arról a nyomoruságról, amely az entente országaiiban kivétel nélkül föllötötte a fejét s a kétségbeesés forrongásába sodorja népeit.

Emberben és anyagban „kimeríthetetlen raktárak, Oroszország jár legelől a kimerültségben. Idézzük az orosz lapokat; részrehajlásuk szemüvegén nézve is olyan sötéten festenek az ottani állapotok, hogy sötétebbre még az elfogultság sem festhetné. A „Ruskoje Slovo” tanúsága szerint „Saratov, Poltavo, Nisni-Novgorod és Vozones malmái állnak, a gabona teljesen hiányzik, a helyzet fenyegető.” „Moszkvában a napi 1200 helyett 1700 marhát vágnak le, mert takarmányhiány miatt az állatok felügyelet nélkül kóborolnak és az éhségtől elhullanak.” — „Maguk a kereskedők kéri a husarak leszállítását, mert a megállapított áron a lakosság nem vásárolt húst.” „Smolens, Orel, Jaroslav és Tomszk megállapított petrolium- és naftakészletei dacára ezekben az anyagokban a legnagyobb hiányt szenvedik... Naponta megújuló kormányrendeletek ellenére az ellátás pang.” — A „R. Vjedomosti” szerint „Poltava kormányzóságban teljes a petrolium-hiány.” — A Don-vidék 1916. évi gabonatermése alig elegendő saját szükségleteinek fedezésére.” — „Belyből valóságos éhséget jelentenek. Semmi ennivaló nincs, se kenyér, se cukor, se gyufa, se petrolium és egyáltalában semmiféle élelmiszer.”

Ugyanez a lap írja, hogy „Odesszában” a fűtőanyag hiánya folytán a pőfűtőanyag, a denaturált szesz beszerzése nagy zavarokat okoz; a lakosság padokkal és párnákkal felszerelve, az üzletek előtt éjszakázik, hogy egy tüveg szeszhez juthasson.” — A „Petrograds Gazeta”: „A teavaj teljesen eltűnt, a főzővaj luxuscikké vált. Cipőért husz üzletet is hiába jár be az ember, bárha a maximális áron felül 50 rubelt is szívesen megadna érte.” — A „R. Slovo” Nisni-Novgorod, Tomszk, Jaroslav, Charkov, Orel és Chersen nagy petroliumhiányban szenved, a bányaművelést korlátozzák és teljes beszüntetés fenyegeti.” — „Petroliumhiány miatt Riga világítása megszünt, Krimben sok kórház világítása megszünt s az esti iskolákat bezárták.” — A „Djen”: „Bár négy husztalan nap van, a másik három napon is hirdetések jelentik: ma és holnap husáru nincsen.” — A „B. Vjedomosti”: „Pétervár e héten teljesen he nélkül maradt.” — A „V. Vremja”: „A tejjelállításban a teljes katasztrófa előestéjét éljük... Mai ára emelkedő irányzattal 3 rub. 50 kop.” — A „R. Vjedomosti”: „A vidékről mindannün a legkomolyabb panaszok érkeznek az élelmiszerek hiánya és drágasága miatt... Jaltában a benzín 4 és fél rubel helyett 50 rubel... A lakosság botrányokban tör ki.” — Jekaterinoszav, Kiev, Zarizny, Kisenev, Rjasan, Sebastopol és Tsita a beállott élelmi krízisről megböbbsöntően panaszkodnak. A válságot nem muló okok, hanem állandó jellegű gazdasági körülmények idézték elő. — „Odesszából jelentik, hogy az iskolákat és lazarettet fűtőanyag hiánya folytán nem fűthetik s a helyzet javulására nincs remény.

Mindezek csak hevenyészve felsorolt idézetek, s amik a cenzura rostáján áthullottak, elképzelhető tehát, hogy a valóság ennél is mennyivel sötétebb. És Európa éléskamrája, Oroszország fest így, hogyan nézhetnek ki akkor bevételre szoruló ellenségeink?

HIRDETÉSEK.

Dr. Susich István nagybecskereki kir. közjegyző. 10-1917. ügyszám. 65-1

Árverési hirdetmény.

A k. u. k. Pferdesammelkommando No. 17 mint megkereső ügyfélnek Olasz Gábor tenkepusztai lakos elleni ügyében egy 6 éves ló 1917 január hó 22. napján délutáni 3 órakor Nagybecskereken a cs. és kir. kincstár által bérelt Lénau-utca 99. számú ház udvarán készpénzfizetés mellett árverés útján el fog adatni. Feltételek a helyszínen közöltek. Kelt Nagybecskereken, 1917 január 17.

Dr. Susich István, kir. közjegyző.

Kereskedelmi utazók mintaböröndjeinek podgyászviteldij kedvezménye megszűnik.

A m. kir. Államvasutak Igazgatóságától vett értesítés szerint a m. kir. Államvasutak vonalain a korábbi hirdetés szerint az 1917. évi február hó 1-ével felemelt díjakkal érvényben levő új személy- és podgyászdíjsszabással a mintaböröndökre engedélyezett kedvezményes díjak hatályon kívül helyeztetnek s az említett naptól fogva a mintaböröndök csakis a rendes podgyász szállítási díjak fizetése mellett lesznek szállíthatók.

Budapest, 1916. december hó 9-én.

A kereskedelmi főosztály: Darvay udvari tanácsos, igazgató.

Ház eladó

NAGYBECSKEREKEN, ötszobás urilakással.

Ugyanott eladók képek, könyvek, képes folyóiratok is. — Közelebbit a kiadóhivatalban.

Diósadi Bodó János honvédszazados aktuális háborús művei:

A nemzetközi jogok a háboruban.

- I. Szárazföldi háboru.
- II. Tengeri háboru 2.— K.
- A kémkedés békében és háboruban 1.— K.
- A franktirőr harc 1.— K.
- Montenegróiak a balkáni háboruban 1.80 K
- A világháboru és a hadijog . . . 3.— K.

Megrendelhetők:

Minden nagyobb hazai könyvkereskedésben. Főbizományos: Toldi Lajos könyvkereskedő, Budapest, II., Fő-utca 2. szám.

PEZSGÓDUGÓT

használt, azonban nem töröttet, vesz bármily mennyiségben előzetes tudakozódás nélkül, utánvétellel, darabját 25 fillérért, használt, de jó állapotban lévő palackdugó kilóját 4 koronáért, új palackdugó kilóját 15 koronáért.

Robicsek Adolf
parafadugógyára

Budapest, Nefelejts-utca 15. sz.

MEGHIVÓ

A „KÖZTISZTIVISELŐK FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZETE“

1917. évi február hó 4-én délelőtt 11 órakor a vármegyeháza nagytermében tartandó

évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó és 2 jegyzőkönyvhitelítő kijelölése.
2. Az igazgatóság 1916. évi üzleti jelentése
3. Az 1916. évi mérleg előterjesztése.
4. A felügyelő-bizottság jelentése.
5. Javaslat az 1916. évi nyereség hovatartozására tárgyában.
6. Négy igazgatósági tag választása.
7. Öt felügyelő-bizottsági tag választása.
8. Alapszabály változtatás.
9. Indítványok. (Közgyűlés előtt 6 nappal beadandók.)

Vagyon.	Mérleg-számla.	Teher.	Veszteség.	Eredmény-számla.	Nyereség.
1 Pénztári készlet	10943 41	1 Részjegytőke	31600 —	1 Ház-, telep- és földbér	25867 38
2 Árukészlet:		2 Tartalékalap	7417 90	2 Adók és illetékek	11701 08
Fűszeráru 67722 55		3 Óvadékok	2000 —	3 Személyzet fizetése	
Tüzelőanyag 46200 —	113922 55	7 Hitelezők:		4 Irodai költségek 3575 79	
3 Követelések:		Áruhitelezők 50535 05		5 Üzleti költségek összesen	106 88
Árukért (üzletrészekkel fedezve) 22991 —		Folyószámla-tartozás 49464 73		6 Mult évi nyereség áthozat	
Üzletrészekért 220 —	23211 —	Kilépett tagok követelései 701 13	100700 91	7 1916. évi eredmény	
7 Leltár:		5 Vásárlási árviszátérítés	5200 15	Nyereség:	
Üzleti felszerelés 4363 27		6 Mult évi áthozat 106 88		1916. évi nyereség 8414 89	8521 27
Kocsik, lovak 3000 —	7363 27			Nyeresség	
				Összesen	37675 34
	155440 23		155440 23		

A pénztárkezelésért:

Miklós György
m. kir. pénzügyi számvizsgáló, pénztárnok.

Kivonat a forgalmi kimutatásból:

Pénztárforgalom	985.462 K 02 f.
Áruforgalom:	
Fűszer- és vegyesáru	276.045 K 68 f.
Liszt	114.364 „ 38 „
Főzelékfélék	15.218 „ 56 „
Vad- és hentesáru	29.434 „ 90 „
Szeszes italok	48.839 „ 43 „
Ruha- és vászonáru	1.455 „ 84 „
Koks és szén	54.800 „ — „
Tüzelőfa	188.480 „ — „
Összesen	678.138 K 79 f.

A könyvelésért:

Az igazgatóság megbízásából:
Dr. Szentiványi Ferenc,
megyei árvászkéki ülnök, titkár.

Nagybeeskereken, 1916. évi december hó 31.

A „Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete“ igazgatósága:

Lowieser Imre,
járásí főszolgabíró.Dr. Laakovich Gyula,
jogügyi tanácsos.Jankó Ágoston,
m. kir. udv. tanácsos
alispán, elnökTóth István,
miniszteri tanácsos
pénzügyigazgató.Strosz Béla,
városi főjegyző.Marton Andor,
gazd. egyet. titkár.Szabóky Károly,
ker. kir. iparfelügyelő.Bogoha Márton,
megyei árvászkéki elnökhelyettes
szövetkezeti alelnök.Engel Ferenc,
Szent Imre colleg. igazgató.Harzer József,
főgimn. tanár.

Megvizsgáltuk, a könyvekkel megegyezőnek és helyesnek találtuk. — Nagybeeskereken, 1916. évi december hó 31.

Bakalovich Plato,
várm. irodaigazgató.Bányai Jakab,
állami elemi iskolai igazgató, felügyelő-bizottsági elnök.Schipper Lajos,
m. kir. pénzügyi számvizsgáló.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.